

XXX. Kongres nemocničného lekárenstva pod záštitou prezidentky SR Zuzany Čaputovej

V dňoch 13. – 14. októbra 2022 sa v priestoroch hotela Falkensteiner v Bratislave uskutočnil jubilejný XXX. kongres nemocničného lekárenstva. Ústrednou témou kongresu bola farmaceutická starostlivosť pre špecifické skupiny pacientov, ktorí si vyžadujú zvýšenú pozornosť v súvislosti s farmakoterapiou. Kongres mal tradične vysokú účasť. Odborného podujatia sa zúčastnili farmaceuti z nemocničných i verejných lekární. Počas dvoch dní odznelo v VII. blokoch spolu 33 prednášok, 1 workshop a prezentovaných bolo 8 zaujímavých posterov. Medzi prednášajúcimi boli okrem domácich aj zahraniční hostia, a to z Bruselu, Prahy, Zürichu i z Hradca Králové.

Hostia kongresu

► Úvod XXX. kongresu nemocničného lekárenstva patrila predsedníčke Sekcie nemocničných lekární (NL) SLeK PharmDr. Ľubica Slimákovvej, MPH, ktorá privítala účastníkov podujatia. Pozvanie na toto odborné podujatie prijala aj štátna tajomníčka MZ SR Mgr. Lenka Dunajová Družkovská. Práve z jej rúk boli odozvané ďakovné listy kolegom za ich celoživotnú prácu a prínos v oblasti nemocničného lekárenstva. Ocenení boli doc. PharmDr. Juraj Sýkora, CSc., RNDr. Katarína Machajová a PharmDr. Eva Grozmanová, ktorej cenu v jej neprítomnosti prevzala kolegyňa z nemocničnej lekárne PharmDr. Nina Zimová.

► Počas kongresu bolo účastníkom predstavené nové regionálne predsedníctvo Sekcie NL: Mgr. Melisa Švecová (RLeK BB), PharmDr. Ľubica Slimáková, MPH (RLeK BA), PharmDr. Slávka Porubcová (RLeK BA), PharmDr. Zuzana Mačeková (RLeK KE), PharmDr. Hajnalka Komjáthy, PhD. (RLeK NR), Mgr. Jakub Zima (RLeK PO), Mgr. Katarína Pišová (RLeK TN), Mgr. Lenka Lašová (RLeK ZA) a PharmDr. Roman Pavelka, MPH (RLeK TT). Predsedníctvo v novom zložení zvolilo predsedu a podpredsedu Sekcie NL na nasledujúce obdobie. Počas nasledujúcich 4 rokov povedie Sekciu NL SLeK PharmDr. Ľubica Slimáková, MPH, a to ako predsedníčka Sekcie NL a PharmDr. Hajnalka Komjáthy PhD., ako podpredsedníčka

Sekcie NL.

► Odborný program kongresu bol bohatý. Z množstva kvalitných prednášok vyberám aspoň niektoré. XXX. kongres nemocničného lekárenstva otvoril prezident európskej asociácie nemocničných farmaceutov (EAHP) PharmDr. **András Sűle, PhD.**, so svojou prednáškou Proceedings of the Pharmaceutical Care Concept – How the COVID-19 pandemic has affected the frontline roles of pharmacy. Zdôraznil, že úloha farmaceutov v nemocniciach nie je len v tradičnej roli profesionála sústrediacieho sa iba na zabezpečovanie, prípravu liekov a ich výdaj, ale aj v poskytovaní služieb klinickej farmácie, edukácie pacientov, reconciliácii liekov a účasti v multidisciplinárnych tímoch.

► Riaditeľ a generálny tajomník služobného úradu ŠÚKL, PharmDr. **Peter Potúček, PhD., MSc.**, informoval o misii, víziách a strategických cieľoch ŠÚKL pre obdobie 2022 – 2025. Ústav pod jeho vedením má v pláne dosahovať lepšie výsledky v rozvoji odbornej spolupráce a v podpore zdravotníckych profesionálov s dôrazom na záujmy pacientov. V tomto smerovaní, podľa jeho slov, zohráva Sekcia NL SLeK kľúčového partnera.

► Úvodný blok prednášok zakončil prezident SLeK, PharmDr. **Ondrej Sukeľ**, svojou úvahou

na tému nových modelov farmaceutickej starostlivosti. Podľa jeho slov, odborný potenciál farmaceutov ako najdostupnejších zdravotníckych pracovníkov, nie je v starostlivosti o pacienta náležite využitý.

► II. blok prednášok otvoril PharmDr. **Petr Horák** (Praha) pohľadom farmaceuta na terapiu CAR-T bunkami. Táto liečba predstavuje zásadný prielom v oblasti farmácie, imunológie a medicíny. Problematike prognostických markerov závažnej formy ochorenia COVID-19 sa venovala doc. PharmDr. **Anna Paul Hrabovská, PhD.** (LF SZU BA). Predstavila výsledky projektu, ktorého cieľom bolo bližšie charakterizovať pacientov hospitalizovaných s ťažkou formou COVID-19. Diagnostike a farmakologickej liečbe pľúcnej artériovej hypertenzie sa vo svojej prednáške venoval **MUDr. Milan Luknár, PhD.** (vedecký sekretár SKS).

► Počas prednášok sa súběžne konal aj workshop na tému Perimenoauza v kocke. Účastníkov sprevádzala farmaceutka so 17-ročnou praxou, konzultantka v oblasti ženského zdravia po 40+, PharmDr. **Leila Zajac.**

► III. blok prednášok otvoril doc. PharmDr. **Juraj Sýkora, CSc.** (LF SZU BA), so svojou prezentáciou o histórii kongresov Sekcie

nemocničných lekárníkov SLeK. Manažment HIV pozitívnych pacientov priblížil **MUDr. Ľubomír Soják, PhD.**, z Kliniky infektológie LF UK, ktorý uviedol, že okrem skorej diagnostiky tohto nevyliciteľného ochorenia je nutná dobrá compliance pacienta. Práve tu je dôležitá dobre prepojená medziodborová spolupráca medzi klinikom a farmaceutom, ktorá môže významne zlepšiť compliance pacienta. **PharmDr. Vasil Šatník, PhD.** (SÚSCCH BB), sa vo svojej prednáške venoval problematike špeciálnych režimov „ALL-IN-ONE“ u kriticky chorých. Zdôraznil, že práve nutričná podpora je často zanedbávanou oblasťou, pričom mnohé problémy súvisiace s celkovou terapiou sú výsledkom malnutričného stavu pacienta.

► **Doc. PharmDr. Blažena Cagaňová** (NTIC BA) vo svojej prezentácii uviedla, že až 6 % z celkového počtu toxikologických konzultácií ročne, tvoria intoxikácie v dôsledku terapeutického pochybenia. Blok prednášok zakončil **doc. PharmDr. Juraj Sýkora, CSc.**, s témou špecializačného a certifikačného vzdelávania nemocničných lekárníkov a farmaceutických laborantov na SZU v Bratislave. Informoval, že v júni 2022 podala Odborná pracovná skupina AK MZ SR žiadosť o zaradenie certifikovanej pracovnej činnosti „Očkovanie dospelých osôb farmaceutmi vakcínou aplikovanou intramuskulárne alebo subkutánne“ do sústavy CPČ pre zdravotnícke povolanie farmaceuta a tiež žiadosť o schválenie minimálneho štandardu pre túto CPČ.

► Novinkou tohto ročníka bol blok posterových prezentácií, v ktorom zástupcovia autorských kolektívov odprezentovali spracované témy. Okrem nemocničných farmaceutov sa do tejto aktivity zapojili aj študenti z FaF UK, ktorí prezentovali svoju spoluprácu s nemocničnými farmaceutmi v rámci Mentoring projektu. Ocenenie odbornej poroty získal poster z autorského kolektívu PharmDr. Kristíny Lajtmanovej z NL NÚSCH, ktorý sa zaoberal vytvorením odporúčaní pre podávanie imunosupresív v živovacuou sondou.

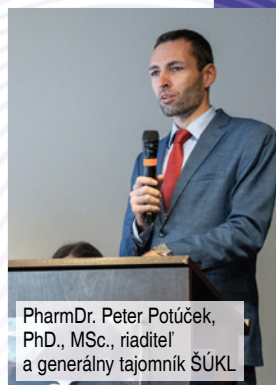
► V piatok otvoril V. blok odborných prezentácií prednáškou o rôznorodosti úloh klinickej farmácie **PharmDr. Dalibor Pánis** (Zürich). Priblížil fungovanie služieb klinickej farmácie v nemocnici v Zürichu, kde sú tieto služby pevne etablované a zároveň zo strany zdravotníckeho personálu aj žiadané. O činnosti liekového informačného centra FaF UK a FN HK informovala **PharmDr. Marcela Heislerová, Ph.D.**, (NL FN Hradec Králové). Cieľom tohto centra je podpora farmaceutickej starostlivosti, a to poskytovaním včasných a výstižných odpovedí na otázky súvisiace s farmakoterapiou, ktoré sú zasielané zdravotníckymi pracovníkmi. Problematiku biomedicínskeho výskumu v praxi nemocničného

Mgr. Lenka Dunajová Družková
štátna tajomníčka MZ SR

PharmDr. András Süle, PhD.
prezident EAHP

PharmDr. Peter Potúček,
PhD., MSc., riaditeľ
a generálny tajomník ŠUKL

farmaceuta priblížila **PharmDr. Slávka Porubcová** (NL NÚSCH BA). Bezpečnosť farmakoterapie v tehotenstve podrobnejšie rozobrala **PharmDr. Anna Oleárová, PhD., MPH** (OKF UNB BA). Vo svojej prednáške zdôraznila potrebu a dôležitosť interdisciplinárnej spolupráce. Téma NOCEBO efektu sa v prezentácii venovala **PharmDr. Mária Göböová, PhD.** (Interná klinika, FN NR). Uviedla, že mechanizmus nocebo efektu je založený na negatívnom očakávaní, ktorému napomáha strach a úzkosť. Existujú dôkazy, ktoré potvrdzujú, že informovanie o bolestivých zákrokoch zvyšuje intenzitu vnímanej bolesti. **PharmDr. Vlasta Gombárová MPH, MBA, MSc.** (NL NOÚ BA), prezentovala dôležitosť výberu vhodnej liekovej formy v onkológii a jej vplyv na výsledky farmakoterapie u pacientov.

► Po krátkej prestávke otvorila VI. blok prednášok s témou individuálnej prípravy liečiv v IKEM **PharmDr. Sylva Klovrzová, Ph.D** (NL IKEM, Praha). Zároveň predstavila spoločný projekt České lékárnické komory a IPVZ „Elektrický receptár IPLP“. Oblasť inovatívnych liekov priblížila vo svojej prednáške **PharmDr. Anna Štrícová** (NL FNsp BB), ktorá spracovala problematiku úloh nemocničného farmaceuta v manažmente génovej terapie. Zaujímavú tému o farmaceutickej starostlivosti na oddelení nukleárnej medicíny prezentoval **PharmDr. Pavol Púčať, PhD.** (Klinika nukleárnej medicíny, ÚVN RK). Farmaceutická starostlivosť v tomto odbore zahŕňa identifikáciu možných liekov, ktoré ovplyvňujú vyšetrenie, vylúčenie rizikových liekov a zároveň odporúčania na podanie liekov na zmiernenie nežiaducich vplyvov rádiofarmák.

► V záverečnom, VII. bloku, si mohli prítomní vypočuť aj prednášku o komplexnom prístupe v liečbe postcovidového syndrómu v prírodných liečebných kúpeľoch v Nimnici od **PharmDr. Silvie Pavlíkovej**. Problematiku racionálneho používania antimikrobiálnych liekov v ústavných zdravotníckych zariadeniach predstavila **PharmDr. Hajnalka Komjáthy, PhD.** (NL Agel, KN).

zľava: Mgr. Lenka Dunajová Družková, štátna tajomníčka MZ SR, PharmDr. Ondrej Sukeľ, prezident SLeK, PharmDr. Lubica Slimáková, MPH predsedníčka Sekcie nemocničných lekárníkov

PharmDr. Anna Paul Hrabovská, PhD., PharmDr. András Süle, PhD., doc. PharmDr. Juraj Sýkora, CSc., PharmDr. Vasil Šatník, PhD., prof. PharmDr. Ján Klimas, PhD., MPH., PharmDr. Petr Horák, PharmDr. Marcela Heislerová, Ph.D., Mgr. Michal Hojny

► Záver odborného programu patril predsedníčke Sekcie NL SLeK, **PharmDr. Ľubici Slimákovovej, MPH**, ktorá informovala o činnostiach týkajúcich sa riešenia otázok rozvoja nemocničného lekárstva na Slovensku. Uviedla, že sekcia zamerala svoje aktivity na zintenzívnenie komunikácie a spolupráce s nemocničnými farmaceutmi. Na základe prieskumu o najčastejších problémoch v praxi boli sformované odborné pracovné skupiny, ktoré sa budú podrobnejšie venovať problematike prípravy sterilných liekov, onkologickej farmácii, nedostatkovým liekom i verejnému obstarávaniu.

► Jubilejný XXX. kongres nemocničného lekárstva sa niesol v príjemnej atmosfére a účastníci si rozšírili svoje vedomosti o nové a aktuálne poznatky.

autorka: **Mgr. Melisa Švecová**
nemocničná lekárka Nemocnice AGEL Zvolen